

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

Приет с Решения на Академичен съвет № 16 от 13.12.2021 г., изм. и доп. с Решения на АС № 8/16.05.2022 г.

Раздел I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Правилникът урежда организацията и провеждането на дистанционната форма на обучение във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ в съответствие със Закона за висшето образование и чл. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

(2) При дистанционната форма на обучение обучавани, преподаватели и администратори могат да са разделени по местоположение, но не непременно и по време, като създадената дистанция се компенсира с технологии, методи и средства на електронното обучение.

(3) В дистанционна форма обучението се реализира чрез дигитални технологии за управление на учебния процес, базиран на система от различни по тип, място на разполагане и време на използване човешки, материални и информационни дейности и ресурси.

(4) Учебните и административните дейности се моделират като информационни процеси и се осъществяват чрез информационни и комуникационни технологии.

Чл. 2. (1) Приемът в дистанционна форма на обучение се осъществява съгласно държавните изисквания за приемане на студенти, както и съгласно университетската нормативна уредба за обучение на специализанти.

(2) Дистанционната форма на обучение е равнопоставена на редовната форма на обучение по отношение на съдържанието на учебния план, изисквания брой кредити за съответната специалност, дипломата за придобита образователно-квалификационна степен и професионална квалификация.

Чл. 3. (1) Обучението в дистанционна форма се провежда по учебна документация (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, изискван брой кредити за получаване на диплома за придобита образователно-квалификационна степен и професионална квалификация), разработена въз основа на учебната документация за съответната специалност в редовна форма на обучение съгласно университетската нормативна уредба.

(2) Учебният процес в дистанционна форма на обучение се осъществява преимуществено чрез средства за електронно обучение и електронно управление с отдалечен достъп до:

1. индивидуални и групови електронни учебни дейности, електронно учебно съдържание, оценяване и педагогическа комуникация;

2. електронни административни услуги .

(3) Университетът изгражда, поддържа и развива своя информационна инфраструктура с цел създаване, съхраняване, използване и разпространяване на информационни и образователни продукти – резултати от дейността му.

(4) Информационната инфраструктура по ал. 3 включва научно-преподавателски, административен и технически състав, управленска и организационна структура, нормативна база за провеждане на информационни дейности, дигитализирани дейности и ресурси, информационни и комуникационни системи, софтуерни и хардуерни средства.

Чл. 4. (1) ВТУ осъществява дистанционна форма на обучение на базата на съответна среда за дистанционно обучение – част от информационната инфраструктура, която включва елементите

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

по чл. 4, ал. 5 от Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

(2) Дейността на специално създаденото към ВТУ обслужващо звено за дистанционно обучение, а именно Центъра за дистанционно обучение, се урежда с *Правилник за устройството и дейността на Центъра за дистанционно обучение към Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“*.

(3) Средата за дистанционно обучение във ВТУ включва:

1. системи за управление на електронно базирани оценявания и финални изпитвания с установяване на опити за плагиатство и със съхраняване на изпитни данни и студентски работи и работи на специализанти в електронен архив за поне 5 години;

2. система за идентификация на студентите и специализантите и контрол на съответните процедури – в случаите на електронно провеждане на изпити и оценяване;

3. софтуерни платформи за дистанционно обучение с възможности за синхронно и асинхронно обучение и отдалечен оторизиран постоянен достъп на обучавани, преподаватели и администратори до дейности, ресурси и системи по т. 1 и 2.

(4) Дистанционната форма на обучение се организира в основните и обслужващите звена на ВТУ с технологичната подкрепа на Центъра за дистанционно обучение.

Раздел II.

Организация на дистанционното обучение

Чл. 5. (1) Обучението в дистанционна форма се провежда въз основа на методологията, посочена в *Приложение 1*.

(2) Университетът осигурява възможности за подготовка и повишаване на квалификацията в областта на дистанционното и електронното обучение на научно-преподавателския състав и на административния персонал, участващ в организиране и осъществяване на дистанционна форма на обучение.

(3) Подготовката на научно-преподавателския състав на ВТУ се провежда в платформата за дистанционно обучение, като се използва специално разработен електронен учебен курс (мултимедийен интерактивен модул за подготовка и повишаване на квалификацията на университетските преподаватели в областта на дистанционното и електронното обучение). След приключване на обучението на преподавателя се издава сертификат, който доказва наличие на компетентности в областта на електронното обучение.

Чл. 6. (1) Преподавателите, преподаващи дисциплина/и в дистанционна форма, получават от Центъра за дистанционно обучение достъп до платформата: потребителско име и парола, която са длъжни да сменят при първото влизане в платформата.

(2) Аудиторната заетост на академичния състав в дистанционна форма на обучение включва дейности, като преподаване в аудитория и виртуална учебна зала, синхронно участие на преподаватели и обучавани в електронни учебни дейности по учебен план, работа в електронна учебна среда за подпомагане на студенти и специализанти, предоставяне на обратна връзка, а извънаудиторната – проектиране, разработване и актуализиране на електронни учебни курсове и ресурси и др.

(3) (*изм. – Решения на АС № 8/16.05.2022 г.*) Общият хорариум на дисциплина в дистанционна форма е равен на общия хорариум на съответната дисциплина в редовна форма.

(4) Аудиторната заетост на дисциплина от учебен план за дистанционна форма се възлага на преподавателя, така както се възлага заетостта в редовна и задочна форма на обучение.

(5) Аудиторната заетост в дистанционна форма е:

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

1. (изм. – Решения на АС № 8/16.05.2022 г.) отдалечена (във виртуална учебна зала) и включва дейности, като преподаване във виртуална учебна зала, синхронно участие на преподаватели и обучавани в електронни учебни дейности по учебен план;

2. (изм. – Решения на АС № 8/16.05.2022 г.) присъствена (във физическа учебна зала „лице в лице“ – до 15% от общия брой часове по учебния план на съответната специалност в редовна форма на обучение), ако дисциплината я изисква.

3. (нова – Решения на АС № 8/16.05.2022 г.) отдалечена (в асинхронна електронна учебна среда) – работа в електронна учебна среда за подпомагане на студенти и специализанти, предоставяне на обратна връзка.

(6) Възложената аудиторна заетост (както присъствена, така и отдалечена) се отчита така както се отчита заетостта в редовна и задочна форма на обучение.

(7) Хорариумът за отдалечената аудиторна заетост (във виртуална учебна зала) е не по-малко от 5 учебни часа.

(8) Виртуалните зали и аудитории за онлайн лекции и/или семинарни упражнения се организират в MS Teams, а връзките към тях се поставят в курса на съответната дисциплина в платформата за дистанционно обучение Moodle на адрес <https://deo.uni-vt.bg>.

(9) Преподавателите са длъжни да провеждат процеса на обучение в платформата за дистанционно обучение на адрес <https://deo.uni-vt.bg>. Не се допуска изпращане на учебни и изпитни материали от и за студентите и специализантите по имейл. Педагогическата комуникация се извършва също в рамките на платформата за дистанционно обучение.

(10) Препоръчително е преподавателите преди започването на обучението по дисциплината да:

1. подготвят описание на електронен учебен курс – Приложение 2.;

2. спазват стандарта на учебен курс за дистанционна форма на обучение – Приложение 3.;

3. подготвят график на учебен курс за дистанционна форма – Приложение 4.

(11) Описанието на електронния учебен курс (по т. 1.) и графикът на учебния курс (по т. 3.) се препоръчва да се публикуват в учебния курс и да са достъпни за студентите и специализантите преди началото на обучението по дисциплината за текущия семестър.

(12) Преподавателите имат право да получават технологична, техническа и педагогическа подкрепа при дизайна и създаването на електронния учебен курс от Центъра за дистанционно обучение.

Чл. 7. (1) Обучаващите се в дистанционна форма получават от Центъра за дистанционно обучение достъп до платформата: потребителско име и парола, която са длъжни да сменят при първото влизане в платформата.

(2) Всеки обучаващ се в дистанционна форма на обучение има права и задължения, уредени в съответните правилници на ВТУ.

(3) Всеки обучаващ се в дистанционна форма на обучение е длъжен да следи графика на учебните дейности за всяка дисциплина от текущия семестър.

(4) Административното обслужване на студентите в дистанционна форма се реализира от Центъра за административно обслужване на студенти, а на специализантите – от Центъра за квалификация.

Чл. 8. (1) Дистанционната форма на обучение се организира въз основа на информационен пакет, приет от Академичния съвет по предложение на съответното звено, провеждащо обучението, подкрепено с аргументирано становище на Центъра за дистанционно обучение.

(2) Информационният пакет включва:

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

1. учебната документация по чл. 39, ал. 2 от Закона за висшето образование, а именно: квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес;
 2. списък на екипа от преподаватели, администратори и технически състав;
 3. инструкция за достъп до електронните ресурси и услуги;
 4. описание на системите на изпитване и оценяване;
 5. ръководство за ползване на съответната платформа за дистанционно обучение;
 6. ръководство за обучаващите се, подготвящи се в дистанционна форма.
- (3) Информационният пакет е достъпен в електронен формат.

Чл. 9. (1) Електронният учебен курс:

1. съдържа учебното съдържание на дисциплината според учебната програма – учебни ресурси, учебни дейности, задания, тестове и т.н., резултати от оценяването и информация за осъществяването в рамките на курса дейности.
2. е предназначен само за един конкретен випуск студенти (специализанти);
3. се планира, създава и публикува в платформата за дистанционно обучение от преподавателя;
4. задължителните и не по-малко от 50 на сто от избираемите дисциплини са достъпни в платформата за дистанционно обучение под формата на електронни курсове, дейности и ресурси, които адекватно моделират учебния процес и учебното съдържание по учебен план;
5. не по-малко от 50 на сто от основните информационни източници към учебната програма на задължителна дисциплина по учебен план са достъпни чрез или в платформата за дистанционно обучение;
6. Основните информационни източници от т. 5 са с установено авторство, т.е. имат библиографски номер (ISBN).

(2) Специфичните електронни учебни материали и ресурси са адаптирани според университетските стандарти за обучаващи се със специални образователни потребности по дисциплините от учебния план (*Приложение 5.*).

Чл. 10. (1) Семестриални и държавни изпити и видеоконферентна защита на дипломни работи се провеждат дистанционно, ако:

1. се използва дистанционна идентификация на самоличността на оценяваните и контрол на изпитната процедура, съпроводени с високо ниво на сигурност и защита на личните данни;
2. се прилагат софтуерни средства за установяване на опити за измама и плагиатство;
3. се архивират изпитните материали и резултати, както и видеозаписите от изпитната процедура за постигане на съответствие с чл. 44 от Закона за висшето образование.

(2) При изпълнени условия по ал. 1 има възможност обучаващи се от различни форми на обучение да полагат изпити дистанционно.

Чл. 11. (1) Ръководството на обучаващото звено, както и ръководителят на програмата създават необходимата организация за разработване и навременно публикуване на електронните учебни курсове в платформата за дистанционно обучение.

(2) Отговорността за публикуването на електронния учебен курс в определените срокове се възлага на преподавателя на дисциплината.

(3) Изготвянето и анализирането на всички анкетни проучвания съгласно критериите на НАОА (и други организации) е част от правомощията на обучаващото звено и се извършва по реда, по който се извършва анкетното проучване за редовна и задочна форма на обучение.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Правилникът се приема на основание чл. 42, ал. 10 и ал. 11 от Закона за висшето образование във връзка с Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционната форма на обучение във висшите училища (приета с ПМС № 78 от 05.03.2021 г., обн. ДВ, бр. 21 от 12 март 2021 г.), която влиза в сила от 1 септември 2021 г.

§ 2. Правилникът влиза в сила считано от датата на приемането му от Академичния съвет на ВТУ.

§ 3. С приемането на настоящия Правилник се отменя Правилникът за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение, приет с *Решение на Академичен съвет № 4 от 24.04.2017 г.*

**РЕКТОР: (п)
(ПРОФ. Д-Р ХРИСТО БОНДЖОЛОВ)**

Приложение 1. към чл. 5, ал 1

МЕТОДОЛОГИЯ НА ЕЛЕКТРОННОТО И ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ

Методиката за обучение в дистанционна форма на обучение включва: проектиране и създаване на учебните материали и ресурси; организиране и провеждане на онлайн учебни дейности; подбор и дизайн на инструментите и процедурите за оценяване; както и избор и използване на технологиите, с чиято помощ тези елементи на обучение ще се реализират.

Структурирането на съдържанието на курс в системата за дистанционно обучение се извършва от преподавателя с технологичната подкрепа на Центъра за дистанционно обучение и преминава през следните етапи:

Първи етап. Избор на педагогически подход.

Преди да изгради дизайна на учебен курс за дистанционно обучение, преподавателят трябва да избере педагогически подход, по който ще организира обучението. Ето някои от често използваните педагогически подходи за активно учене:

- обучение, базирано на проблем (Problem-based learning) – педагогически подход, при който обучаваните усвояват знания и умения чрез съвместно решаване на сложни проблеми от реалния свят; мотивацията за решаване на проблем се превръща в мотивация за учене и допринася за свързване на учебните знания с проблеми и ситуации от реалния живот;

- обучение, базирано на проект (Project-based learning) – педагогически подход, при който на студентите/специализантите се задават теми за проект, свързани с тематиката на курса, които да разработят самостоятелно или в група. Те активно овладяват учебното съдържание в конкретен контекст, което прави знанията им значими и трайни. Преподавателят изпълнява ролята на съветник и партньор, насочващ обучаемите в търсенето на отговор на въпросите „защо?“, „какво?“ и „как?“;

- обучение, базирано на компетенции (Competence-based learning) – подход, при който с множество дейности се развиват съответните компетенции на студентите/специализантите;

- онлайн обучение в сътрудничество (Online collaborative learning) – екипните дискусии и задачи са популярен педагогически подход както в присъственото обучение (лице в лице), така и в онлайн обучението.

Втори етап. Изграждане на учебния курс.

Този етап включва два задължителни елемента – учебни материали и учебни дейности.

1) Учебни материали

Учебните ресурси (дидактически материали) са важен компонент от педагогическия дизайн, тъй като те осигуряват достигането на целите в учебната програма. Успешността на обучението в голяма степен зависи от внимателния подбор на дидактическите материали, от тяхното качество и формата им на представяне.

Учебните материали представляват планирано учебно съдържание, разделено на отделни логически свързани части. Те осигуряват на студентите/специализантите възможност за активна самоподготовка в дистанционна форма на обучение. При дизайна на курса преподавателят създава или избира ресурси различни по тип – текстови, аудио, видео в различни файлови формати.

2) Учебни дейности

Учебна дейност е взаимодействие на обучаемия/те с друг(и) участник/ци в учебния процес, като се използват различни средства и ресурси, ориентирано към конкретен резултат. Някои от учебните дейности за дистанционна форма са:

Име на файла ОД – П – ВТУ – 74 _3. doc	Дата на отпечатване: 18.05.2022 г.	Версия: 3	Страница 6 от 17
--	------------------------------------	-----------	------------------

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

- задания – позволяват на преподавателя да възлага задачи, да събира предадените в отговор материали, да ги коментира и да им поставя оценки;
- работа по групи – може да се създаде дейност от тип уики (wiki). Студентите/специализантите се разделят на групи. На обучаваните от дадена група се създава общо работно пространство, в което те могат да поставят, редактират и изтриват материали;
- синхронно сътрудничество между обучаемите в breakout rooms (стаи за отделни малки групи за съвместна работа по време на обучението на цялата група);
- форум – асинхронна дейност, която стимулира студентите/специализантите за активно участие в дискусии по поставени теми. Форумът може да се използва също и като място за обсъждане съдържанието на курса или други учебни материали; дискутиране на тема, поставена от преподавателя, и др.

Могат да се използват и други активни дейности, като webinar (онлайн лекция или онлайн семинарно упражнение, които се осъществяват между отдалечените потребители през интернет), видео-конференции, виртуална учебни зали, урок.

При дизайн на електронния курс трябва да се планира всяка дейност поотделно (нейната организация, структура и съдържание) и да се определи точно и ясно нейното място в цялостната система от дейности.

Педагогическите аспекти на проектиране и създаване на учебни ресурси и учебни дейности, както и подробно описани препоръки (базирани на научни доказателства и добри практики) преподавателите могат да намерят в самообучителния интерактивен мултимедиен модул (електронен курс в платформата за дистанционно обучение).

Трети етап. Оценяване

Преподавателите могат да използват разнообразни методи и форми за електронно оценяване на студентите/специализантите:

- творчество на обучавачи се – академично есе, доклад, курсова работа, реферат. Представлява самостоятелна задача, която изисква творческо мислене, добро познаване на тематиката на курса, умение за създаване на текст и т.н.;
- практически задачи – казуси, проекти, научноизследователски задачи, презентации, участие в дискусия/обсъждане, моделиране, решаване на математически, логически и картографски задачи. Чрез практическите задачи студентите/специализантите демонстрират конкретни практико-приложни умения;
- портфолио – образователна технология, ориентирана към личността. Чрез портфолиото се дава възможност на студента/специализанта да представи себе си, да разкрие личностните си качества, творческите си възможности, желания, стремежи, да демонстрира оригиналност, умения да защитава определена позиция;
- тестове – чрез тестовете основно се оценяват знанията на студента/специализанта. Създаването на качествени дидактически тестове изисква съответствие на принципите за обективност, надеждност, коректност, и др., описани подробно в тестологията, както и инвестиране на много труд и време. При създаване на компютърни тестове изискванията се увеличават, като най-важното изискване е наличието на база данни с въпроси, които трябва да обхващат изцяло учебното съдържание и да имат различна тежест, за да може да се разграничат знанията на студентите (специализантите).
- изпит – заключителна форма на проверка и оценка на постиженията на обучаемите, която може да се реализира в различни варианти: устен, писмен, практически и др.

Препоръчително е крайната оценка на студента/специализанта да се формира на базата на неговите активности през целия семестър и оценки на неговите знания и умения от текущия контрол и финалния изпит.

Четвърти етап. Определяне на присъствени периоди

Ако по учебен план има предвидени присъствени периоди, преподавателят трябва внимателно да прецени кои компоненти на учебния курс задължително изискват физическо присъствие на студентите/специализантите и кои могат да са дистанционни и как точно да се реализират.

Защита на авторските права върху учебните материали

При използване на електронни учебни материали за дистанционно обучение съществува опасност от интелектуална кражба (плагиатство). За целта преподавателите трябва да познават и спазват Закона за авторското право и сродните му права, както и правилата за цитиране.

2. Полагане на семестриални изпити/текущи оценки, държавни изпити и защиты на дипломни работи

2.1. Формите за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите/специализантите по дадена дисциплина са текуща оценка и семестриален изпит (съгласно чл. 12, ал. 1 от *Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във ВТУ*).

2.2. Семестриалните, държавните изпити и защитите на дипломни работи могат да се провеждат:

2.2.1. в присъствен формат – изпитните процедури са описани в университетските правилници, както и в правилниците на съответните обучаващи звена;

2.2.2. дистанционно (т.е. в неприсъствен формат). Всички семестриални и държавни изпити в неприсъствен формат се провеждат дистанционно чрез система за електронно оценяване и изпитване (съгласно чл. 11, ал. 3, т. 3 и чл. 12, ал. 1 от Наредбата).

Приложение 2. към чл. 6, ал. 10, т.1

ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕКТРОННИЯ УЧЕБЕН КУРС

Електронният учебен курс включва електронни учебни материали и учебни дейности, които осигуряват усвояване на учебното съдържание и овладяване на уменията, предвидени в учебната програма на дисциплината.

Описанието на курса НЕ Е задължителна част от педагогическия дизайн, но е препоръчително да се използва, за да помогне на преподавателя да премисли курса си и да има ясна отправна точка за движението по курса, докато работи по дизайна и разработването на учебните ресурси.

Таблица 1.: Стандарт за описание на електронен курс

Параметри	Описание
1. Обща информация	
Наименование на електронния курс	
Автор на електронния курс	
Преподавател/и	
Начало и край на курса	
Курсът е предназначен за:	
- Дисциплина:	
- Специалност:	
- ОКС/специализация в ЦК	☐ Бакалавър ☐ Магистър ☐ специализация в ЦК ☐ друго.....
Език на преподаване	☐ български език ☐ английски език ☐
Анотация на курса	
Ключови думи (до 3-5)	
2. Информация за процеса на обучение	
Учебни цели (планирани)	
Учебни резултати (очаквани)	
Хорариум на дисциплината в дистанционна форма на обучение	☐ лекции (брой часове) ☐ семинарни упражнения (брой часове)
Посоченият хорариум в дистанционна форма как се разпределя в различните учебни среди:	☐ присъствена среда (лице в лице) - (брой часове до 15% часовете за редовна форма); ☐ синхронна среда (виртуална учебна зала) - брой часове, не по-малко от 5 учебни часа); ☐ асинхронна среда (учебни дейности в платформата за дистанционно обучение) - брой часове
Учебни ресурси	☐ текстови файлове ☐ електронен учебник ☐ видеолекции ☐ презентационни файлове ☐ други (да се уточнят какви)
Учебни дейности	☐ задания ☐ дискуссионни форуми

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

	☐ уики (wiki) ☐ други (да се уточнят какви)
Методи на преподаване	☐ лекция ☐ презентация ☐ дискусии ☐ решаване на казуси ☐ ролеви игри ☐ мозъчна атака ☐ други (да се уточнят какви)
Методи на оценяване	☐ електронен тест ☐ творчество на обучаващите се (реферат, есе и др.) ☐ защита на проекти ☐ партньорска оценка ☐ други (да се уточнят какви)
3. Допълнителна информация	
Права върху интелектуалната собственост на курса	
Платформа за видеоконференции (виртуални учебни зали)	☐ MS Teams; ☐ друга (да се уточни коя).
Друга информация:	

СТАНДАРТ НА УЧЕБЕН КУРС ЗА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

Увод

Стандартът на учебен курс за дистанционна форма на обучение е създаден, като се прилагат добри практики на световно и национално ниво по отношение на електронното и дистанционното обучение.

Целта на стандарта на учебен курс за дистанционно обучение е да създаде ефективна академична среда за обучение в дистанционна форма, която да е равнопоставена по качество на аудиторната академична среда в редовна форма на обучение, и в същото време да използва предимствата на дигиталната среда за достъп по всяко време и от всяко място.

Моделът за учебен курс за дистанционна форма стандартизира публикуването на учебно съдържание, планирането (дизайна) на обучение, процеса на обучение в дистанционна форма, което ще улесни работата на преподаватели и студенти/специализанти.

1. Какво е учебен курс?

Учебният курс е набор от учебни опити (learning experiences)¹ в рамките на определен период от време, обикновено за един семестър от петнадесет седмици, в които студентите/специализантите се обучават от преподавател и се очаква да развият специфичен набор от знания, умения и нагласи. В края (и/или по време) на курса студентите/специализантите се оценяват относно това дали постигат учебните цели и им се присъжда оценка за академичен(ни) кредит/и.

2. Ключови елементи на електронния учебен курс за дистанционно обучение

Съществуват **четири ключови елемента** на учебния курс – преподавател, студент/специализант, съдържание и среда плюс елемента оценка:

2.1. Преподавател;

В съвременните дигитални среди **преподавателят** по-малко „разказва“. Времето за преподаване лице в лице се замества с подготовка на записани минилекции (видеофайлове с продължителност около 5–10 мин., които преподавателят създава за онези части от учебното съдържание, които са трудни за разбиране и усвояване и които изискват онагледяване), създаване и публикуване на ресурси, изграждане на учеща общност, както и наблюдение и ръководене на студентите/специализантите при изпълнение на учебните дейности. Онлайн учебните зали предоставят възможности за синхронни събрания (онлайн лекции или семинарни упражнения), но добрата онлайн практика използва тези срещи за дискусии по даден въпрос от тематиката на курса, сесии за въпроси и отговори, критика между обучаваните (партньорска критика – peer critiques), работа в сътрудничество по проекти, презентации и др.

2.2. Студент/специализант;

Обучаемите поемат отговорност за собственото си обучение. Студентите/специализантите са активни и се очаква да работят повече по дейности като писане, правене, споделяне, рефлексия, сътрудничество и др. като част от учеща онлайн общност.

¹ Учебен опит (learning experience) – широко разнообразие от преживявания в различни контексти и условия, които трансформират възприятията на обучаемия, улесняват концептуалното разбиране, предизвикват емоционални нагласи и подхранват придобиването на знания и овладяването на умения. Учебният опит е предизвикателен, интересен, богат, ангажиращ, смислен и подходящ за нуждите на обучаемия. Предишният учебен опит се счита за ключов фактор за по-нататъшното обучение. <http://www.ibe.unesco.org/en/glossary-curriculum-terminology/learning-experiences> (посетен юни 2021).

2.3. Съдържание;

Учебните ресурси са гъвкави и практически безкрайни. Обучаваните имат повече свобода, макар и не непременно повече време, да учат, използват и търсят учебни ресурси, които подпомагат ефективното изграждане на собствената им база знания. Учебните ресурси вече са все по-мобилни, те са достъпни от смартфони, планшети и други мобилни устройства. Това означава, че студентите/специализантите имат много повече възможности кога, къде и с кого да работят по целите на курса.

Твърде голямата гъвкавост обаче може да бъде объркваща, така че установяването на седмичен ритъм с редовни, строги етапи е от съществено значение. Добра практика е комбинацията от задължителни, препоръчителни и допълнителни ресурси.

2.4. Учебна среда;

Учебната среда е три вида: традиционна (лице в лице) във физическа учебна зала; синхронна (независима от мястото, предполага активно участие на обучаваните) и асинхронна (независима от мястото и времето).

В курса учебната среда е повече (като брой часове) асинхронна. Онлайн дискусиите са предимно асинхронни – достъпни по различно време и независими от физическото местоположение на обучаемия. Онлайн учебните зали предоставят възможности за синхронни учебни дейности.

Характеристики на електронната учебна среда

Учебната среда: създава условия за реализиране на процеса на обучение от всяко място и по всяко време; предоставя достъп на студентите/специализантите до учебни ресурси и дейности, като се следват гъвкави педагогически сценарии за постигане на учебните цели. Основните характеристики са:

- персонализирано обучение – приспособяване на съдържанието, преподавателските методи и навигацията към нуждите на отделните обучаеми;
- мултимедия – при електронното обучение се използва комбинация от текст, аудио, както и неподвижни и подвижни изображения, за да се представи съдържанието и да се помогне на обучаемите да придобият съответните знания и умения;
- ангажираност в обучението – целта на преподавателя е да използва мултимедийни учебни ресурси и подходящи методи на обучение, които насърчават активната работа върху съдържанието, която води до постигане на целите на обучението;
- лесен и интуитивен интерфейс, който предоставя възможност за гъвкави начини на работа, както на студентите/специализантите, така и на преподавателя.

2.5. Оценяване (Assessment);

Формите на оценяване са текуща оценка и семестриален изпит.

Текуща оценка – оценяването е добре да бъде непрекъснато и многоаспектно. Това прави различните форми на измама по-трудни. Текущата оценка обикновено използва комбинация от автоматизирани тестове; чести, редовни публикации в дискуссионни форуми; анализи на казуси; писмени доклади, реферати, есета; портфолиа; проекти; наблюдавано представяне на студентите/специализантите и компютърно оценяване на задачи.

Семестриални изпити – провеждат се лице в лице във физическа учебна зала или като се използва **онлайн прокторинг (online proctoring)**, който позволява на студентите/специализантите да се явят на изпит от разстояние под видеонаблюдение при използването на технология за разпознаване на лица, за да се гарантира, че регистрираният студент/специализант се явява на изпит.

3. Изисквания при проектиране и създаване на електронен курс за дистанционно обучение

Електронният курс трябва да бъде проектиран така, че да подпомага студентите/специализантите при тяхната самоподготовка, като се ползват дигиталните инструменти на електронната

учебна среда. При проектирането му преподавателите трябва да се придържат към следните правила и изисквания:

- ясен и достъпен език на изложението на учебното съдържание;
- мултимедийни елементи в учебните материали – текст, статични и подвижни графики, звук, видео (видеолекции, учебни презентации);
- интерактивност между студент/специализант и е-курс, която стимулира активността на студентите/специализантите, например: тестове за самоподготовка и самоконтрол; казуси; задачи от практиката с възможни решения; задачи и въпроси за упражнение; и др.);
- темите да са логически завършени и като цяло да следват обща структура на съдържанието;
- преподавателите планират и разработват електронния курс за дистанционно обучение, като представят 100% от учебното съдържание по дисциплината (според учебната програма) под формата на учебни материали;
- обемът на учебното съдържание (при използване на печатен учебник на хартиен носител) за университетски курс в редовна форма (например за 15 седмици по 4 учебни часа на седмица) е около 250 страници (стандартни машинописни), т.е. по 4 страници на 1 учебен час лекции или семинарни упражнения. Дистанционната форма е равнопоставена на редовната по отношение на обем учебно съдържание.

4. Основни части на учебен курс за дистанционно обучение

А. Информационна част;

- Кратко видеообръщение към студентите/специализантите – преподавателят представя накратко дисциплината (3-5 мин.);
- Кратка творческа автобиография на преподавателя – в рамките на 5-6 изречения преподавателят се представя, като акцентира върху научните си интереси и публикационна дейност.

Б. Уводна част;

- Кратка анотация на курса – общо представяне на учебната дисциплина;
- График на курса по седмици – *Приложение 4.*;
- Контакти за връзка с преподавателя.

В. Основна част;

- Съдържателната част на курса под формата на учебни материали и учебни дейности;
 - Връзка към виртуална учебна зала и график за синхронни учебни дейности;
- Дискусионен форум – важна част от курса. В първата седмица студентите/специализантите се запознават, като изграждат учебна общност, а през следващите седмици обсъждат помежду си различни аспекти от учебното съдържание под ръководната роля на преподавателя. Възможно е работа в малки групи по проекти.

Г. Заключителна част;

- Включва важни изводи и констатации, които се базират на научни изследвания в предметната област.

Д. Библиография;

- Библиографията може да бъде задължителна, препоръчителна и допълнителна.

Е. Контролна част;

- Ясно описани методи, средства и процедури за проверка и оценка знанията и уменията на студентите/специализантите.

5. Тема

Препоръчително е учебното съдържание на електронния курс да се раздели на теми (например 10–15, като следват седмиците от семестъра, който най-често е от 15 седмици).

Примерна структура на **тема** от учебното съдържание на електронен курс за дистанционно обучение:

Име на файла ОД – П – ВТУ – 74 _3. doc	Дата на отпечатване: 18.05.2022 г.	Версия: 3	Страница 13 от 17
--	------------------------------------	-----------	-------------------

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

- o Увод – съдържа цели на темата; очаквани резултати; учебни дейности;
- o Елементи на основното учебно съдържание;
- o Заключение;
- o Елементи за надграждане, самооценяване и контрол.

Приложение 4. към чл. 6, ал. 10, т. 3

ГРАФИК НА УЧЕБЕН КУРС ЗА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА**I. Заглавна част**

Наименование на курса:

Форма на оценяване: изпит/текуща оценка

Кредити:

Аудиторна заетост в часове

II. График на учебния процес

Тема	Вид учебна заетост				Общо за тема (брой учебни часове)	Забележка
	Присъствени часове (до 15 % от редовна форма)		Виртуална учебна зала	Асинхронна среда		
	Лекции (брой учебни часове)	Семинарни упражнения (брой учебни часове)	Брой учебни часове	Брой учебни часове		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
Общо						

* (изм. – Решения на АС № 8/16.05.2022 г.) Общо хорариумът за курс да е равен на общия хорариум на редовна форма.

** Хорариумът за синхронна учебна среда (виртуална учебна зала) трябва да е не по-малко от 5 учебни часа.

*** Присъствените периоди на обучение са определени в учебния план. Те не могат да надвишават 15 на сто от общия брой часове по учебния план на съответната специалност в редовна форма на обучение (чл. 10, ал. 3 от Наредбата).

III. Оценяване

	Форми и методи на оценяване	Дата, час, място	Част (в %) от
--	-----------------------------	------------------	---------------

ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ ВЪВ ВТУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

			крайната оценка
1			
2			

IV. Технологични средства:

– Курсът е публикуван в платформата за дистанционно обучение на ВТУ <https://deo.uni-vt.bg/>

– Платформа за видеоконферентни връзки (виртуална учебна зала):

V. Екип и контакти за връзка:

Автор на курса:

Преподавател/и в курса:

(акад. длъжност, научна степен, име, фамилия, контакти)

Ръководител/и на квалификационна/магистърска програма.....

.....

(акад. длъжност, научна степен, име, фамилия, контакти)

Експерт от Центъра за дистанционно обучение:.....

(име, фамилия, контакти)

**СТАНДАРТ
ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДИСТАНЦИОННА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ, АДАПТИРАНО
ЗА СТУДЕНТИ И СПЕЦИАЛИЗАНТИ
СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ /СОП/**

I. Общи положения

1. Методиката за провеждане на дистанционна форма на обучение, адаптирана за студенти /специализанти със СОП, регламентира провеждането на обучение в дистанционна форма на студенти със СОП, съобразно техните специфични нужди и нормативната база – Закон за висшето образование, Закон за интеграция на хората с увреждания, Наредбата за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища и университетските нормативни документи.

2. Във ВТУ се извършват следните основни дейности, свързани с обучението на студенти/специализанти със СОП в дистанционна форма на обучение:

2.1. Осигуряване на равен достъп до образование за студенти/специализанти със СОП.

2.2. Осигуряване на допълнително внимание и подготовка за студентите/специализантите със СОП, за да бъдат включени пълноценно в общата образователна среда.

2.3. Разработване на специализирани програми за обучение в дистанционна форма, в които темите са преработени по начин, максимално подходящ за възприемане и адаптиран към специфичните проблеми на различните типове увреждания.

II. Реализация на ДФО на лица със СОП във ВТУ

1. Осигуряване на студентите/специализантите с трайни увреждания (СОП) възможност за облекчен режим на обучение и явяване на изпити (чл. 14 от *Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите*).

2. Ако типът и степента на увреждането налагат, студентите/специализантите със СОП се обучават по индивидуален план, съобразен със специфичните им потребности. За целта се следва процедурата – подаване на заявление от студента до декана на факултета (съответно – от специализанта до ръководителя на обслужващото звено), към който е съответната специалност, одобряване на молбата от декана/ръководителя, изготвяне и утвърждаване на индивидуален план на обучение съобразно потребностите на студента/специализанта.

3. На лицата с трайни увреждания, желаещи да се обучават в ДФО, се осигурява достъпна архитектурна среда в случаите, когато е наложително тяхното присъствие на територията на ВТУ – присъствени периоди, присъствени семестриални/държавни изпити.

4. Преподавателите адаптират учебното съдържание към конкретния студент/специализант и го трансформират във формат, подходящ за възприемане от него.